

„הזהרתי את המשטרה!“ קרא הפרקליט, אולם מאוחר מדי

רצח ברחוב פרישמן

ש הודית עצומה של דם נקחתה בי פינת חדר המדרגות של הבית מספר 37, ברחוב פרישמן בתל-אביב. בחוק הדי עמיטו השוטרים על סנור את גופתה של עליזה ברדו, שנוצחה לפני דקות אחדות על-ידי בעלה אהרון. החוקרים סגרו את תיקיהם, העבירו את העדויות למשרדי ה-חקירות של הנפה הצפונית. האמבולנס העביר את הגופה למכון הפתולוגי, לניתוח שלאחר המח. הבעל-הרוצח הועבר לכלא המחוזי.

בביתו, סיפר עורך-הדין ד"ר אברהם סרי לומון, פרקליטה של הנרצחת, את הסיפור המזעזע של חודשי חייה האחרונים של ליוזה ברדו: „היא באה אלי לפני חמישה חודשים, כדי לבקש אותי ליצגה בפני בית-הדין הרבני בתל-אביב. ביקשתי ממנה שתספר לי מדוע היא רוצה להתגרש. היא היתה נרגשת מאד. כשנרגעה, ספרה לי סיפור שגרתי, דומה לעשרות ספורים אחרים שהושמעו בפני.

ולעבור לגור אצל קרובים. היא התפרנסה מעבודתה בחנות לבגדים אילנה, והוא עבד כנהג בתנובה. „כשאהרון הגביר את אימויו ותקף את ליוזה ברחוב, הלכתי יחד איתה למשטרה. התייצבנו בפני סמל האיזור וספרתי לו על אימויו של אהרון נגד ליוזה.

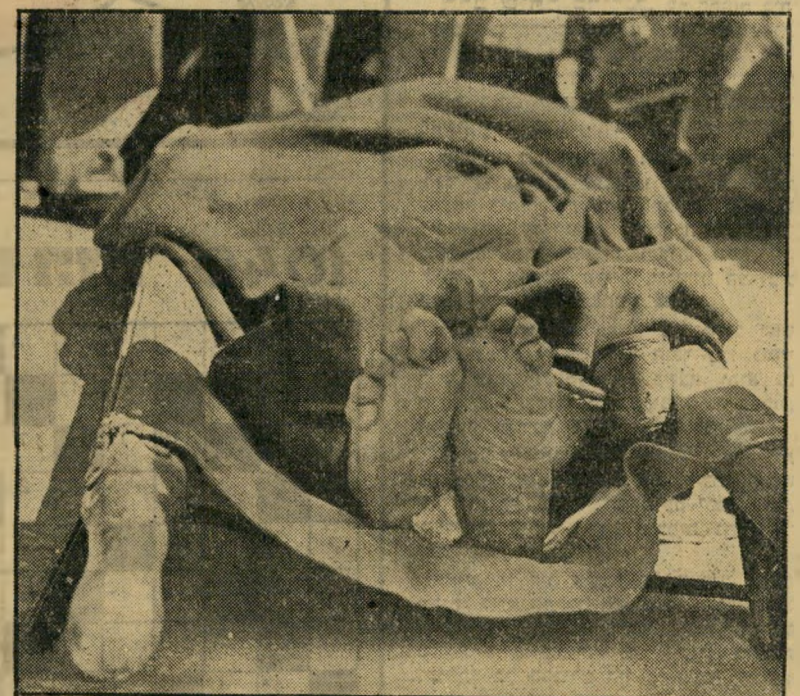
רצח כספין מטבח

ב יקרתי במשטרה פעם נוספת. הי פעם הבאתי אתי המלצה מבית-הדין הרבני, בחתימת הרב חרנו. בהמלצה נאמר שבית-הדין הרבני מבקש מהמשטרה לספל בתלונתי, מחשש לחיי אדם. „אי אפשר היה לשכנע את הקצין. כל מה שהוא הסכים לעשות זה לאשר לי בכתיב שהוא אינו מוכן לספל בתלונה נגד אהרון

„ליוזה פגשה את בעלה בחברה מקרית בתל-אביב. גם היא וגם אהרון היו גל-מודים. בעלה של ליוזה נהרג ברומניה, בזמן מלחמת העולם השנייה. אהרון סיפר כי התגרש מאשתו הראשונה. אחרי זמן קצר, נדמה היה להם שהם הזוג האידיאלי, ומתאימים זה לזה. הם התחתנו, למרות שאהרון היה צעיר ממנה בכמה שנים. „רק אחרי הוולונטה נודעה לליוזה האמת על אשמו הראשונה של אהרון. הוא התגרש ממנה אחרי שיצאה מדעתה ואושפזה בבית-החולים לחולי-רוח. מאוחר יותר, גודע לה שאהרון היה גב אחראי למחלתה בי מידה רבה.“

אין ענין ציבורי

ה רגשתי שאהרון אינו בסדר,“ סיפר רה ליוזה לעורך-הדין סולומון. „היו לו תביעות מופרזות. כשלא הייתי רוצה להענות לו, היה בא אלי עם סכין. הייתי פוחדת נורא.“ „חיה של ליוזה נעשו בלתי-נסבלים,“ המשיך ד"ר סולומון את סיפורו: „היא באה אלי כחצי שנה לאחר גישואיה, ו-סיפרה לי על חייהם המשותפים לכל פר-טיהם. מתאיורה הביישנים הבנתי שהיא נהגתה של אהרון היתה ברברית, בכל מובן המילה. „פניתי לבית-הדין הרבני. אחרי שרשמי תי את התביעה כחוק, הופיע אהרון במש-רדי. הוא היה נרגש מאד והחל לצעוק עלי. הוא איים עלי וצעק שיהיה לי רע אם אמשיך לספל בתביעה של אשתו. בי-קשתי ממנו לעזוב את המשדר, והוא שבר את הזכוכית שעל שולחני. „באותו הימים באה ליוזה למשרדי וסיפ-רה לי שבעלה מאיים לשחוט אותה בסכין. לדבריה, שכב אהר נגד רצונה, תחת איור-מים בסכין. הצעתי לה לעזוב את הדירה

הנרצחת, עליזה ברדו, שוכבת על אלונקה, לרגלי השוטרים. הגוייה, שהיתה מונחת בחדר המדרגות במשך 20 דקות לאחר הרצח, כוסתה אחר-כך בשמיכה ממנה מבצבצות רק רגלי המתה. רק לאחר שחוקרי המשטרה סיימו את תפקידם, נלקחה הגופה מהמקום. הוא ראה כיצד אהרון התקיף והיכה את ליוזה ברחוב. ליוזה היתה שרוטה בצד-ארה, והיו סימני-מכות בכל גופה. היא הביאה אהר תעודה רפואית, שהעידה כי השריטה והסימנים הכחולים הם תוצאה של מכות. גם הפעם סירב הסמל לרשום את תלונתי. אתה עורך-הדין שלה, מפני זה אתה רואה את הדברים שחור מדי, אמר לי. „ביקשתי לראות את הקצין הממונה עלי. הסמל נכנס לחדר הקצין, שוחח אהר ב-משך כמה דקות והזמין אותי להכנס. כש-

בתיקו מכתיבי הוקרה ותעודות המלצה למור-פת, המעידות על כשרונותיו, תרציותו ו-יוזמתו האישית. עם מטען כזה, בתוספת פנקס-חבר אדום של מפא"י, נכנס מרקו לעבודה בעיריית ירושלים, נבחר לועד העובדים, מונה על-ידי מפלגתו כמוזכר הועד.

מכשולים דעיריה. בעיריה שלט

רוב ימני,“ סיפר סעדיה על פעלו כי מוזכר הועד. „מרדכי פרידמן, הממונה עלי מטעם מפא"י, היה מסביר לי כל יום כיצד להפריע לעיריה בפעולתה. התפ-קיד שלי היה לגרום לקשיים להניאל אוסטר, ראש עיריית ירושלים הפרוגרסיבי. הייתי עושה לו קשיים רבים. כל יום הייתי מכריז על שבייתה במחלקה אחרת. העיר-ריה לא יכלה לפעול כמעט.“ כשנבחר גרשון אגרון לתפקיד ראש-העיר מטעם מפא"י, הבין מוזכר הועד ש-תפקידו הסתיים, החליט לפנות לעסקים פרטיים. הוא ביקש וקיבל חופשה ללא תשלום, למשך שנה אחת. אגרון לא היה זקוק למארגן שבימות.

לכנס אפילו את ועדת-הכספים, אחרי משאל-חטוף בין חבריה בטלפון, נשלח איש-שילום לסויר על-ימנת, להגביר את התמירות ל-ירושלים בשנת העשור.“

היה מקום לתקוה כי הכנסות פעולת אגרון ושוט יספיקו לממן את טיולי אגרון ושות'.

עושה השביתות

בן 17 התגייס סעדיה מרקו, צעיר ירושלמי בן העדה הספרדית, לחיל ה-נוטרים המנדטורי. הוא עשה זאת לפי צו המוסדות הלאומיים, שרצו להבטיח רוב יהודי בחיל המשטרתי. סעדיה, דור שלישי של תושבי הבירה, שלט היטב בשפה הערבית, נבחר משום כך למשימות מיוחדות, מסוכנות, שרק הנועזים שבחברי ההגנה היו נבחרים לביצוען. תפקידים מיוחדים הוטלו על סעדיה גם בצה"ל. בין השאר, ייצג את ישראל בחודת שביתת הנשק המעורבת בבית-צפאפה, השתחרר מהשירות כשהוא נושא

הילדים ראוי! בצאתם מבית-הספר תלונותיו הסמוך ראו מאות תלמידים, מבני כיתה א' ומעלה, את המחזה הנורא של האשה המתבוססת בדמה, התקלחו מטביב ערימה של מעיים אשר טואסאה על-ידי מישהו לטון הרחוב (מושחר בתמונה). אין ספק שהמראה הנורא השאיר בלב רבים מהם זעזוע שלא ייחק לעולם.

הדין פסק לה מוונות בסך 75 ל"י לחודש, לאחר שאיבדה את עבודתה. בימים אלה, עמד בית-הדין להוציא את כתב הגם. „אני משוכנע שליוזה היא קרבן-שווא. המשטרה היתה חייבת לספל בתלונות. לפחות במקרה שהיה ער, אפשר היה לפ-תוח תיק באשמת תקיפה. אילו לפחות היו עוצרים את אהרון ליום או ליומים, רק לחקירה, יתכן והרצח האיום היה נמנע. אני מתכוונן להגיש תלונה רישמית ודרישה לפתוח בחקירה במקרה כולו.“

אותה שעה נחקר אהרון ברדו בפני קציני משטרה. הוא היה נרגש ונדחם. מפעם לפעם היה פותח בצעקות-אימים: „אני אוהב אותה! אני אוהב אותה!“ „היו מקרה איום. הוא פתח את שניה בסכין מטבח ורישש את המעים שנשפכו החוצה.“ סיפר מפקח-ראשון פסח שמבדל, מפקח פשעים בנפה הצפונית, אבל מה אפשר לעשות? כל יום יש לנו עשרות מקרים של אימים, של סכסוכי נשים ובי-עלים. המשטרה לא יכולה להתערב במקרים כאלה. היינו צריכים לגייס מאות שוטרים נוספים לו רצינו לספל בכל התלונות ה-תאר שהתלונה הרגילה הזו תסתיים במקרה רצח.“

את הצעדים הראשונים במסחר הפרטי עשה סעדיה בשדה המקורים החשמליים, יחד עם יעקב שכטר (העולם הזה 996) מכר מקורים בתשלומים, הסתבך בעסקיו המפוקפקים של שכטר, נאסר ונתבע לדין על-ידי לקוחותיו, ששילמו ולא קיבלו את מקוריהם.

עזרה ממפא"י. בצר לו, פנה סעדיה לצור מכורתו, למפא"י. מי שהיה מורו ורבו בהנחה מכשולים לפעולת ההגלת העיריה, מרדכי פרידמן, היה עכשיו מרדכי איש-שילום, סגן ראש-העיר. איש-שילום לא רצה לדבר עם סעדיה: „הסתבכת. מפא"י לא תוכל לעזור לך. האופוזיציה תשתמש בזה נגדנו.“

השבוע החליט סעדיה, נשוי ואב ל-שלושה ילדים, לנקוט בצעד נואש. הוא הודיע למרדכי איש-שילום כי ישבות-שבט בפתח ביתו. איש-שילום לא נבהל. הוא היה עסוק באותה שעה בארצות מוזדותיו לדרך ארוכה. ליום שסעדיה הכריז שביטה הפליג איש-שילום למסע-השתלמות בארצות אירופה.